

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

základní úroveň obtížnosti

OZMZD11C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 94 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

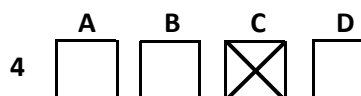
- Didaktický test obsahuje 45 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

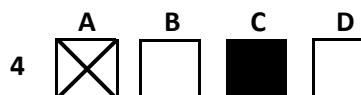
- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

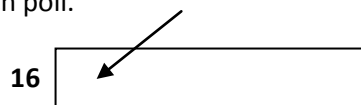
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvěte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi pište čitelně do vyznačených bílých polí.

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte velká a malá písmena.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Jste ve frontě a spořádaně čekáte, až přijdete na řadu. Přiběhne netrpělivý zákazník a předběhne vás.

(CERMAT)

2 body

1 Která z následujících reakcí je asertivní?

- A) Vadí vám to, ale nereagujete, tiše trpíte.
- B) Raději přejdete do fronty k jiné pokladně.
- C) Nevzdáváte se svého práva a neváháte se pustit do hádky.
- D) Slušně se ohradíte slovy: „Promiňte, ale já jsem tu byl/a před vámi.“

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Vyučující uvedl vyučovací hodinu slovy: „Dnes se budeme zabývat vývojem člověka, který probíhá po celý jeho život. Vedle pěti stadií vývoje dítěte probereme ještě tři stadia vývoje dospělého člověka.“

(CERMAT)

2 body

2 Která z následujících disciplín bude tématem hodiny?

- A) etika
- B) logika
- C) sociologie
- D) psychologie

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Na trávě polehává skupina mladých lidí s batohy. Kolemjdoucí hned zarazí jejich účesy – na hlavách mají vysoko načesané kohouty. Zaujmu i oblečením: dívky mají výrazně potrhané punčochy, minisukně ve stylu skotských kiltů, chlapi většinou trička s logem kapel a ocvočkované pásky. A téměř všichni mají na nohou vysoké těžké boty.

(MF DNES 21. 8. 2009, upraveno)

2 body

3 Kterou subkulturu popisuje novinář ve výchozím textu?

- A) hippies
- B) rappers
- C) punkers
- D) skinheads

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Erika vypráví: „O víkendu nám šéf firmy zaplatil zajímavý seminář, kterého se zúčastnili všichni zaměstnanci. Na horské chatě daleko od civilizace jsme si užívali přírody a společné zábavy i napětí. Díky kurzu jsme se měli blíž poznat, stmelit kolektiv, najít pomoc při hledání cest k naplnění firemních plánů a podpořit vzájemnou loajalitu k firmě a zlepšit firemní atmosféru. Myslím, že to stálo za to.“

(CERMAT)

2 body

4 Jak se nazývá aktivita popsaná ve výchozím textu?

- A) koučing
- B) monitoring
- C) teambuilding
- D) brainstorming

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Při soustavném sledování vývoje dětí v dětských domovech měli psychologové poměrně mnoho příležitostí pozorovat, jak vzniká psychická deprivace neboli duševní *****. Základní psychické potřeby dítěte pak většinou totiž nemohou být uspokojovány v dostatečné míře a patřičně rovnoměrně.

(Z. Matějček - J. Langmeier, *Výpravy za člověkem*, upraveno)

2 body

5 Který z následujících výrazů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) strádání
- B) prožívání
- C) odpoutání
- D) onemocnění

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Ve velmi teplých letních dnech počet dopravních nehod každoročně roste. Vysoké teploty zvyšují zátěž řidičů, spolujezdců, chodců a prakticky všech, kteří se v dopravním provozu pohybují. Řidič pod vlivem velkého horka zapomene, jaký nápis viděl na dopravní ceduli, kterou právě minul, kam má odbočit. Nemůže si vzpomenout, zda je na hlavní či vedlejší silnici, a začne zmatkovat.

(*Psychologie dnes 8/2008*, upraveno)

2 body

6 Která oblast psychiky je u řidičů především narušena?

- A) paměť
- B) emoce
- C) myšlení
- D) charakter

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Marek se rychle pohybově rozvíjí a působí mu to obrovskou radost. Vývoj řeči se prudce rozbíhá. Pochytí zhruba dvě nová slova za den. Už sestaví větu z několika slov a zvládá krátké říkanky. Postupně si začíná hrát nejen sám, ale i společně s jinými dětmi. Objevují se u něho první známky vzdoru.

(CERMAT)

2 body

7 Ve které etapě lidského života se Marek nachází?

- A) batolecí období
- B) prenatální období
- C) kojenecké období
- D) novorozenecké období

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Spolužáci zkopali Jirku tak nešťastně, že mu těžce poranili oko. Také se mu často posmívají a nezranili ho poprvé.

(CERMAT)

2 body

8 Napište, jak se nazývá popsany sociálně patologický jev:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Rodiče navštívili s dcerou Marií na radu třídní učitelky pedagogicko-psychologickou poradnu. Po vyšetření shrnula psycholožka svůj závěr takto: „Marie je introvertní, novým podmínkám při výuce se obtížně přizpůsobuje. V přípravě na hodiny je nestálá a své neúspěchy vnímá až přecitlivěle. Vnější motivace se zatím zdá důležitější než vnitřní.“

(CERMAT)

2 body

9 Napište, který typ temperamentu dle závěru psycholožky Marii odpovídá nejvíce:

max. 2 body

10 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je případem diskriminace (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
10.1 Orlanda odmítli vzít do armády, protože je gay.	☐	☐
10.2 Petru na konkurzu odmítli a nepřijali do pracovního poměru pilotky s odůvodněním, že to není povolání pro ženu.	☐	☐
10.3 Josefa při výběrovém řízení odmítli přijmout na místo strážníka městské policie, protože neprošel testy fyzické způsobilosti pro výkon práce.	☐	☐

max. 2 body

11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je projevem autonomní morálky (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
11.1 Petr nejedí autobusem bez jízdenky, protože má strach, že by ho chytil revizor.	☐	☐
11.2 Karolína se učitelu přiznává, že rozbila okno, protože jí celá třída vyhrožuje, že to na ni řekne.	☐	☐
11.3 Roman nekradě v obchodě, protože ví, že krást se nesmí a prodavač by musel manko zaplatit ze svého platu.	☐	☐

max. 3 body

12 Přiřadte k jednotlivým oblastem na mapě (12.1–12.4) převládající náboženské směry z nabídky A–E:

(www.google.cz, upraveno)

- A) islám
- B) judaismus
- C) křesťanství
- D) buddhismus
- E) hinduismus

12.1 _____
12.2 _____
12.3 _____
12.4 _____

max. 2 body

13 Přiřadte k jednotlivým charakteristikám (13.1–13.3) správné názvy produktů z nabídky A–D:

- 13.1 Vyšší úročení výměnou za delší dobu vázanosti finančních prostředků na dobu určitou s předem stanovenou úrokovou sazbou. _____
- 13.2 Vyšší výnos. Sice je to investice rizikovější (můžete i prodělat), ale vzhledem k dlouhé době spoření se dá v průměru očekávat zhodnocení 7 procent ročně. _____
- 13.3 Peníze máte kdykoli k dispozici. Zhodnocení není příliš vysoké, navíc se v průběhu doby mění, takže na současných vyšších úrocích do budoucna nevyděláte. _____
- A) spořicí účet
B) podílové fondy
C) stavební spoření
D) termínovaný vklad

max. 2 body

14 Přiřadte k jednotlivým formám sociální podpory (14.1–14.3) instituci z nabídky A–E, kterou je třeba o podporu požádat:

- 14.1 invalidní důchod _____
- 14.2 podpora v nezaměstnanosti _____
- 14.3 finanční pomoc po požáru bytu _____
- A) úřad práce
B) Ministerstvo práce a sociálních věcí
C) Česká správa sociálního zabezpečení
D) pověřený obecní úřad (v Praze úřad městské části)
E) finanční úřad příslušný místu trvalého bydliště fyzické osoby

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOZE 15

Výplatní lístek 4	Firma s.r.o.; Praha 1, Revoluční 401 Novák Josef	Útvar 1 (111) VZP; PRAHA 9, VELTRUSKÁ 566	Leden 2008
Pracovní poměr	Týdenní plný úvazek	Hrubá mzda	40 767 Čistá mzda
Fond 23 dnů	184:00 Plat. Základ		30 365
Odpracováno	184:00 Prům. výdělek	Zdanitelný příjem	40 767,00 Dávky nem. pojištění
Přesčas	10:00 Započ. výdělek	Částka odp. poj.	14 268,42 Minul. Mzda+Náhr.
Neodpracováno	Dovolená čerpáno	Superhrubá mzda	55 035,42 Minulost Daň
Nemoc	Zbývá z nároku	Základ pro výpočet	Minul. Dávka
	20 dní	Zálohy na daň	55 035,42 Celkem k výplatě
Základní plat	35 000 184:00		35 000 Daň záloha
Osobní ohodnocení	2 000 184:00		55 035,42
Práce přesčas	10:00		2 202 Měsíční sleva na dani (popl.)
Příplatek za práci přesčas	25,00 % 10:00		565 Měsíční sleva na dani (dítě)
Prémie v Kč	1 000		1 000 Daň po slevě (§35ba)
			3 305 Daň po slevě (§35ba+§35c)
			5 305 Sražená záloha
			3 262 Sociální pojištění
			1 835 Zdravotní pojištění
			2 070 Snížení daně - poplatník
			890 Daňové zvýhodnění na dítě 1x

(CERMAT)

2 body

15 Kolik peněz přišlo panu Novákovi na účet jako výplata za měsíc leden 2008?

- A) 30 365,- Kč
- B) 35 000,- Kč
- C) 37 000,- Kč
- D) 40 767,- Kč

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Schůzka všech akcionářů se musí konat minimálně jednou ročně. Jsou schopni usnášet se, pokud přítomní akcionáři mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 30 procent základního kapitálu, nevyžadují-li stanovy účast vyšší.

(CERMAT)

2 body

16 Jak se jmenuje popsany orgán společnosti?

- A) dozorčí rada
- B) valná hromada
- C) představenstvo
- D) členská schůze

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Jan Novák se rozhodl založit živnost v oboru nákup a prodej uměleckých předmětů ze dřeva.

(CERMAT)

2 body

17 Jakou živnost zakládá Jan Novák?

- A) volnou
- B) vázanou
- C) řemeslnou
- D) koncesovanou

2 body

18 Jaké nevýhody má přímé bankovníctví pro klienty?

- A) vyšší frekvence návštěv klienta v bance
- B) vyšší poplatky za služby než u klasického bankovníctví
- C) vyšší nároky na čas klienta pro vyřízení bankovních operací
- D) vyšší riziko zneužití finančních prostředků klienta jinou osobou

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Ropa rekordně podražila

Nového rekordního maxima 70,86 dolaru za barel dosáhla v úterý v Londýně cena americké ropy. Ropa tak o jeden cent překonala rekord z konce srpna 2005, kdy ceny suroviny rostly kvůli hurikánu Katrina, který omezoval těžbu a ohrožoval ropná zařízení v Mexickém zálivu a rafinérie v Texasu.

Americká ropa tak získala již téměř půl dolaru a navázala na pondělní vzestup o více než jeden dolar. Také severomořská ropa Brent v pondělí posílila o více než půl dolaru rovněž na nový rekord a došla hranici 72 dolarů za barel.

Cena ropy roste také kvůli vzrůstajícímu násilí v Nigérii, která již tři měsíce ropu nevyváží.

Cenu požene nahoru také zvýšená poptávka po pohonných hmotách, protože v USA začíná letní motoristická sezóna, která ceny ropy tradičně zvedá.

(www.novinky.cz)

2 body

19 Který z níže uvedených faktorů není ve výchozím textu zmíněn jako příčina celosvětového růstu cen ropy?

- A) hurikány na Floridě a v Texasu
- B) pozastavení vývozu ropy z Nigérie
- C) zvýšená poptávka po pohonných hmotách v USA
- D) růst energetické náročnosti amerického průmyslu

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Dravci útočí!

Rohlík za korunu devadesát, pivo za dvě koruny devadesát. Nápadně nízké ceny, které nepokrývají ani náklady na výrobu. Slevy pro důchodce, slevy pro školáky [...].

Nízké ceny jsou lákadlem pro zákazníky. Na ostatních vyšších cenách se diskontům ztráta zase vrátí. A nebo si mohou ztráty, které utrpí dlouhodobým prodejem pod dodavatelskými cenami, vynahradit také jinak než zdražením dalšího zboží.

(Týden 40/2003, upraveno)

max. 3 body

20 Rozhodněte o každé z následujících cenových strategií, zda ji prodejce používá (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
20.1 množstevní slevy	☐	☐
20.2 tzv. „Baťovská cena“	☐	☐
20.3 diskriminační tvorba ceny	☐	☐
20.4 doplňkové zboží nebo služby „zdarma“	☐	☐

max. 2 body

21 Rozhodněte o každé z následujících charakteristik států, zda je pravdivá (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
21.1 Maďarsko, parlamentní republika, je vnitrozemský unitární stát.	☐	☐
21.2 Belgie, oficiálně Belgické království, je federativní konstituční monarchie.	☐	☐
21.3 Lucembursko, dědičná konstituční monarchie, je vnitrozemský federativní stát.	☐	☐

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
22.1 Listina základních práv a svobod může být měněna zákonem.	☐	☐
22.2 Listina základních práv a svobod je součástí ústavního pořádku ČR.	☐	☐
22.3 Listina základních práv a svobod deklaruje základní principy demokratického právního státu.	☐	☐

max. 2 body

23 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je v souladu se zákonem (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
23.1 Zastupitelstvo obce volí starostu obce.	☐	☐
23.2 Zastupitelstvo obce se volí na šestileté funkční období.	☐	☐
23.3 Zastupitelstvo obce se volí ve všeobecných, rovných, přímých, svobodných a tajných volbách na principu poměrného zastoupení.	☐	☐

max. 3 body

24 Rozhodněte o každé z následujících osob, zda může volit ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
24.1 Paní Marta (25 let, občanka Slovenské republiky) – pracuje jako zapisovatelka u městského soudu.	☐	☐
24.2 Slečna Jana (17 let, občanka ČR) – studentka, která studuje na škole v USA, ale v době voleb se zdržuje u rodičů v ČR.	☐	☐
24.3 Pan Luděk (51 let, občan ČR) – sympatizant extrémistické strany, který si v minulosti odpykal trest za potlačování lidských práv a propagování rasismu.	☐	☐
24.4 Pan Emil (88 let, občan ČR) – v období totality vysoký představitel komunistické vlády, byl aktivním spolupracovníkem tehdejší Státní bezpečnosti.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

JAK POMOCI OBČANŮM OHROŽENÝM ÚTOKY PRAVICE?

STOP REFORMÁM VLÁDY, KTERÉ ŠKODÍ NÁM VŠEM!

BEZPROSTŘEDNÍ CÍLE STRANY:

Zdravotní péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění!
Odmítnutí všech forem školného, finančně dostupné bydlení!
Státem garantované důchody!

Zastavení privatizace veřejných služeb a zbytků strategických podniků ve vlastnictví státu!
Stop miliardovým náhradám církvím!

(CERMAT)

2 body

25 Který z následujících politických subjektů nejspíše uveřejnil leták?

- A) opoziční politická strana
- B) vládnoucí politická strana
- C) strana katolického zaměření
- D) strana sympatizující s vládou

2 body

26 Jak lze vysvětlit funkci preferenčních hlasů ve volbách?

- A) Umožňují vyjádřit podporu nejen politické straně, ale i kandidátovi na hlasovacím lístku.
- B) Jde o takové hlasy, jimiž voliči signalizují, že označené kandidáty nechtějí jako své zastupitele.
- C) Jedná se o takové hlasy, které získává navíc strana, jež ve volbách zvítězila nadpoloviční většinou.
- D) Slouží jen k lepší orientaci pro volební komisi, která si u jednotlivých kandidátů zaznamenává počet hlasů.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 27

***** je nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Je obecně upraven v ústavě v samostatné hlavě (tedy mimo moc soudní, výkonnou a zákonodárnou), proto někdy bývá označován za „čtvrtý pilíř demokracie“ jako zárodek možné moci kontrolní. Sídlem je Praha. Mezi orgány ***** patří prezident, viceprezident, Kolegium, senáty a Kárná komora. V čele stojí prezident, kterého spolu s viceprezidentem jmenuje na návrh Poslanecké sněmovny prezident republiky na 9 let; toto jmenování nepodléhá kontrasignaci vlády. Kolegium tvoří prezident, viceprezident a 15 členů.

(www.cs.wikipedia.org)

2 body

27 Který orgán patří na vynechaná místa (*****) ve výchozím textu?

- A) Česká národní banka
- B) Nejvyšší kontrolní úřad
- C) Ministerstvo pro místní rozvoj
- D) Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

2 body

28 Který příklad nejlépe ilustruje spor mezi koalicí a opozicí?

- A) Pracovníci státní správy požadují na příští rok razantní zvýšení svých platů. Vládní strany to naprosto odmítají.
- B) Předseda parlamentní strany, která není ve vládě, ostře napadl vládou předložený návrh státního rozpočtu.
- C) Členové dvou vládních stran se dostali do sporu o výši částky, která by ze státního rozpočtu měla směřovat na důchody.
- D) Dva poslanci z jedné strany jsou ve sporu o to, jak má probíhat schvalování návrhu státního rozpočtu v Poslanecké sněmovně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Honza, 32 let

„Myslím na budoucnost, proto se snažím rozhodovat s ohledem na životní prostředí. Dům jsem postavil z kvalitních materiálů a dnes šetřím nejen životní prostředí, ale i peníze [...].“

(Týden 22/2009)

2 body

29 Honza je pravděpodobně příznivcem jedné z následujících ideologií. Které?

- A) feministické
- B) anarchistické
- C) konzervativní
- D) environmentalistické

2 body

30 Co znamená výraz interpelace v Poslanecké sněmovně?

- A) schválení pořadu schůze
- B) projednávání přestupků poslanců
- C) poslední část schvalování ústavního zákona
- D) dotaz poslanců členům vlády se žádostí o vysvětlení věci

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 31

(www.google.cz)

2 body

31 Napište název ústavní funkce České republiky, která používá zobrazený státní symbol:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 32

Právo zákonodárné iniciativy má kterýkoliv poslanec, skupina poslanců, ***** (jako celek), vláda nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku.

(Ústavní zákon č. 1/93 Sb., Ústava ČR, upraveno)

2 body

- 32 Napište oficiální název ústavního orgánu ČR, který patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

2 body

- 33 Seřad'te jednotlivé právní předpisy (A–E) hierarchicky od nejvyšší právní síly po nejnižší právní sílu (33.1–33.5):

A) zákon

B) ústavní zákon

C) nařízení kraje

D) nařízení vlády

E) vyhláška ministerstva

33.1 _____

33.2 _____

33.3 _____

33.4 _____

33.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 34

O vklad do 1,25 milionu nepřijdete ani při krachu banky

Poslanecká sněmovna na mimořádné schůzi odsouhlasila novou hranici pojištění vkladů, a to ve výši 50 tisíc eur (asi 1,25 milionu korun), a postoupila zákon k projednání a připomínkám Senátu.

(www.aktualne.centrum.cz, upraveno)

2 body

- 34 Kolik poslanců minimálně bylo potřeba k přijetí tohoto zákona?

- A) polovina všech poslanců
- B) jedna třetina všech poslanců
- C) třípětinová většina všech poslanců
- D) nadpoloviční většina přítomných poslanců

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 35

§ 51

- 1) Byla-li dána výpověď, skončí pracovní poměr uplynutím výpovědní doby. Výpovědní doba musí být stejná pro zaměstnavatele i zaměstnance a činí nejméně 2 měsíce.
- 2) Výpovědní doba začíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi a končí uplynutím posledního dne příslušného kalendářního měsíce.

(Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce)

2 body

35 Pan Kalivoda osobně předal zaměstnavateli výpověď dne 29. listopadu 2010. Kterým dnem nejdříve mohl skončit jeho pracovní poměr?

- A) 30. listopadu 2010
- B) 31. prosince 2010
- C) 31. ledna 2011
- D) 28. února 2011

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 36–37

Strojvůdce obžalován

Strojvůdce, který je podezřelý z toho, že zavinil únorovou srážku vlaků v Paskově na Frýdecko-Místecku, byl obžalován z obecného ohrožení. Třiapadesátiletý strojvůdce přehlédl po výjezdu z paskovského nádraží červený semafor a vjel do úseku, v němž neměl co dělat. Jen pohotová reakce strojvůdce protějšího vlaku mohla za to, že výsledek srážky nebyl tragičtější. Podezřelému strojvůdci hrozí trest zákazu činnosti a trest odnětí svobody až na tři roky.

(www.zpravy.idnes.cz, upraveno)

2 body

36 Kdo podal obžalobu na třiapadesátiletého strojvůdce?

- A) soudce
- B) policista
- C) vyšetřovatel
- D) státní zástupce

2 body

37 Který soud bude uvedenou záležitost projednávat?

- A) Ústavní soud v Brně
- B) Nejvyšší soud v Brně
- C) Krajský soud v Praze
- D) Okresní soud ve Frýdku-Místku

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 38

Občanský zákoník, § 619:

1) Prodávající odpovídá za vady, které má prodaná věc při převzetí kupujícím. U věcí použitých neodpovídá za vady vzniklé jejich použitím nebo opotřebením. U věcí prodávaných za nižší cenu neodpovídá za vadu, pro kterou byla sjednána nižší cena.

2) Nejde-li o věci, které se rychle kazí, nebo o věci použité, odpovídá prodávající za vady, které se vyskytnou po převzetí věci v záruční době (záruka).

Občanský zákoník, § 620:

1) Záruční doba je 24 měsíců; jde-li o prodej potravinářského zboží, je záruční doba osm dní, u prodeje krmiv tři týdny a u prodeje zvířat šest týdnů.

(Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník)

2 body

38 Za které vady u nových věcí neodpovídá prodejce?

- A) Které vedly ke snížení ceny.
- B) Které vznikly správným používáním.
- C) Které byly způsobeny před prodejem.
- D) Které se objeví druhý měsíc po nákupu zboží.

max. 2 body

39 Přiřadte k popisovaným závazkovým vztahům (39.1–39.3) konkrétní druh uzavřené smlouvy z nabídky A–E:

39.1 Zhotovitel se zavazuje, že dílo provede na vlastní nebezpečí, a objednavatel se zavazuje, že ho převezme a zaplatí zhotoviteli dohodnutou cenu. _____

39.2 Dvě nebo více osob se zavazuje, že spojí svou činnost nebo i své majetkové hodnoty k dosažení sjednaného účelu. Touto smlouvou nevzniká nová právnická osoba. _____

39.3 Majitel bytu se zavazuje přenechat zájemci za úplatu byt k dočasnému užívání. Zájemce se zavazuje byt užívat, udržovat ve způsobilém stavu a zaplatit každý měsíc sjednanou úplatu. _____

- A) smlouva o dílo
- B) smlouva kupní
- C) smlouva nájemní
- D) smlouva o půjčce
- E) smlouva o sdružení

max. 3 body

40 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s právním řádem ČR (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
40.1 Pěstoun je oprávněn jednat v rozsahu rodičovských práv za tři děti svěřené do jeho péče.	☐	☐
40.2 Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.	☐	☐
40.3 Patnáctiletá mladistvá ukončila základní školu a je zaměstnána na místě pomocné dělnice ve skladu.	☐	☐
40.4 Občan nezaplatil obecnímu úřadu stanovenou částku 3000 Kč za komunální odpad, čímž se dopustil přestupku.	☐	☐
-

max. 2 body

41 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je příkladem humanitární pomoci (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
41.1 zásilka rýže a obilí do boji zmítaného jižního Dárfúru	☐	☐
41.2 dodávky pitné vody a léků do oblastí postižených řáděním cyklonu Nargis	☐	☐
41.3 program sociálního začleňování zranitelných skupin obyvatel v regionu Thua Thien Hue ve Vietnamu	☐	☐
-

2 body

42 Ve které z následujících obcí se snaží žít dle zásad udržitelného rozvoje?

- A) Naše vesnice zřídila obecní kompostárnu.
  - B) Skládku odpadů jsme zrušili, vyvážíme odpady do Rakouska.
  - C) Nakoupili jsme všem občanům obce jako dárek sluneční brýle s UV filtrem.
  - D) Každoročně pořádáme v obecních lesích hon, abychom zabránili přemnožení zvířat.
-

2 body

43 Která z následujících aktivit odpovídá cílům a poslání mezinárodní organizace UNICEF?

- A) Mnoho dětí z Afghánistánu je traumatizováno válečnými zážitky, proto se jim snažíme zajistit psychologickou pomoc.
- B) Do zemí Blízkého východu, kde sílí napětí, jsme se rozhodli poslat několik mezinárodních jednotek, které by měly zabránit rozšíření konfliktu.
- C) Pokusíme se omezit těžbu ropy, abychom mohli dosáhnout větších zisků, protože v současné době je cena ropy na historickém minimu.
- D) Pravidelně pořádáme mezinárodní setkání právníků ze státních institucí a nevládních organizací, které se zabývají problematikou uprchlictví.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 44

Tato země nepodepsala Schengenskou dohodu a nadále si sama hlídá přístupy do země. Také si ponechala původní měnu a nepřijala euro.

(CERMAT)

2 body

44 O kterou zemi se jedná?

- A) Irsko
- B) Francie
- C) Slovensko
- D) Velká Británie

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 45

Mezinárodní organizace, která vznikla po druhé světové válce jako záruka míru, bezpečnosti a rozvoje ve světě. Organizace je následovnicí Společnosti národů založené po první světové válce. U jejího zrodu stálo tehdejší Československo jako spojenec vítězných států tzv. Dohody.

(www.tema.novinky.cz, upraveno)

2 body

45 Která organizace je popsána ve výchozím textu?

- A) WTO
- B) OSN
- C) NATO
- D) OPEC

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
